

Activitats per a recuperar

Mill

A continuació s'indiquen les activitats que heu de fer del fuls següents:

- S'han de fer totes les activitats del document

Els criteris d'avaluació d'aquestes activitats són els següents:

Heu de respondre a totes les qüestions que s'han indicat de manera amplia i raonada. Això vol dir que heu d'explicar àmpliament les respostes argumentant les idees i/o opinions que heu exposat. Cal fer palès que heu entès la pregunta i que justifiqueu la resposta amb arguments, raonaments i/o informacions que evidencien la comprensió del tema tractat a la qüestió. Les respostes ambigües i no raonades o no justificades seran considerades insuficients i per tant es penalitzaran.

Igual que en el projecte "Apunts" és tindrà en compte:

- Si es presenta el document amb les dades de l'alumne/a, projecte, professor, dates de lliurament, etc.
- Si es presenta amb redacció clara i polida, sense faltes d'ortografia i respectant els apartats i paràgrafs.
- Si es segueix les pautes indicades a les respostes.

John Stuart Mill

Activitats sobre l'Utilitarisme

1) L'utilitarisme, III

Els éssers humans tenen facultats més elevades que els apetits animals, i una vegada en són conscients, no consideren com a felicitat res que no inclogui la seva satisfacció [...]. S'ha d'admetre que, en general, els escriptors utilitaristes argumenten la superioritat d'allò que és mental damunt d'allò que és corporal, principalment a causa d'una superior permanència, seguretat i facilitat d'adquisició del primer; és a dir, més aviat en els seus avantatges circumstancials que en la seva natura intrínseca. Respecte a aquests punts, els utilitaristes han provat completament la seva tesi; però amb la mateixa consistència, ho podrien haver fet respecte dels altres, que estan, per dir-ho així, en un pla més elevat. És perfectament compatible que algunes classes de plaer siguin alhora més desitjables i més valuoses que d'altres. Seria absurd suposar que els plaers depenen només de la quantitat, atès que quan valorem totes les altres coses, prenem en consideració tant la qualitat com la quantitat.

1. Expliqueu breument (al voltant de seixanta paraules) el tema, la tesi (idea principal) i com sustenta l'autor la tesi
2. Quins són els plaers més elevats per als utilitaristes?
3. Els plaers depenen únicament de la quantitat?

2) L'utilitarisme, IV

D'acord amb el Principi de la màxima Felicitat, tal com s'ha explicat anteriorment, el fi últim, en relació amb el qual i pel qual totes les altres coses són desitjables (ja considerem el nostre propi bé o el dels altres), és una existència lliure de dolor, en la mesura del possible, i tan rica com sigui possible en plaers, tant pel que fa a la quantitat com a la qualitat, i constitueix el criteri de la qualitat i la regla per compara-la amb la quantitat la preferència experimentada per aquells que, en les seves oportunitats d'experiència (a la qual cosa hem d'afegir el seu hàbit d'autoreflexió i autoobservació), estan més ben dotats dels mitjans que permeten la comparació. Atès que aquest criteri és, d'acord amb l'opinió utilitària, el fi de l'acció humana, també constitueix necessàriament el criteri de la moralitat, que es pot definir, per consegüent, com "les regles i els preceptes de la conducta humana" mitjançant l'observació dels quals es podrà assegurar una existència tal com s'ha descrit, en la major mesura possible, a tots els homes. I no solament a ells, sinó, en tant que la naturalesa de les coses ho permeti, a les criatures sensibles en la seva totalitat.

1. Expliqueu breument (al voltant de seixanta paraules) el tema, la tesi (idea principal) i com sustenta l'autor la tesi.
2. Explica el criteri de moralitat que surt al text de Stuart Mill.
3. Per què es defensa la superioritat d'allò qualitatiu sobre allò quantitatiu en el plaer?

3) L'utilitarisme, III, 40

El concepte profundament arrelat que tot individu, fins i tot en l'estadi present, ja té de si mateix com a ésser social, tendeix a fer-li experimentar que un dels seus desigs naturals és que es produeixi una harmonia entre els seus sentiments i objectius i els dels seus semblants [...]. Però, els que l'experimenten, són posseïdors de quelcom que presenta totes les característiques d'un sentiment moral. No la consideren com una superstició, fruit de l'educació, o una llei imposada despòticament per la força de la societat, sinó com un atribut del qual no hauríem de prescindir. Aquesta convicció és l'última sanció de la moralitat de la màxima

felicitat. Aquesta és la que fa que qualsevol ment acompanyada de sentiments ben desenvolupats treballi conjuntament amb, i no pas en contra de, els motius exteriors que ens porten a preocupar-nos pels altres, motius que són promoguts pel que jo he anomenat sancions externes. Quan no existeixen aquestes últimes sancions, o actuen en direcció oposada, l'esmentada convicció constitueix en si mateixa una força vinculant interna, que està en proporció amb la sensibilitat i la maduresa de l'individu. Només els que estan mancats de tota idea de moralitat podrien suportar una vida en la qual no es tingués en compte els altres si no és en la mesura que fos exigits pels propis interessos privats.

1. Expliqueu breument (al voltant de seixanta paraules) el tema, la tesi (idea principal) i com sustenta l'autor la tesi.
2. Compareu el concepte "que tot individu [...] té de si mateix com a ésser social" el concepte "d'animal social" d'Aristòtil.
3. Creieu que avui en dia és possible la vida solitària? Pot un ésser humà viure sol i realitzar-se com a ésser humà?

4) L'utilitarisme

La felicitat que els utilitaristes han adoptat com a criteri de la moralitat de la conducta no és la felicitat personal de l'agent, sinó el de tots els interessats. Així, entre la seva pròpia felicitat i la dels altres, l'utilitarisme exigeix de l'individu que sigui tan rigorosament imparcial com un espectador desinteressat i ben intencionat. En la regla d'or de Jesús de Natzaret, nosaltres llegim tot l'esperit de la moral de la utilitat. Per allò que nosaltres voldríem que ens fessin, estimar el nostre pròxim com a nosaltres mateixos: vet aquí allò que constitueix la perfecció ideal de la moral utilitarista.

1. Expliqueu breument (al voltant de seixanta paraules) el tema, la tesi (idea principal) i com sustenta l'autor la tesi.
2. És l'utilitarisme una moral egoista?

5) L'utilitarisme, III, 37-38

La qüestió de si necessito obeir la meva consciència se la plantegen tan sovint persones que mai no han sentit parlar del principi d'utilitat com els seguidors d'aquesta doctrina. Els qui tenen uns escrúpols de consciència prou febles per plantejar-se aquesta pregunta, si la contesten afirmativament no ho faran perquè creguin en la teoria transcendental, sinó a causa de les sancions externes.

No és necessari per al propòsit actual decidir si el sentiment del deure és innat o implantat. Suposant que sigui innat, queda oberta la qüestió relativa als objectes amb què s'associa naturalment; perquè els seguidors filosòfics d'aquesta teoria estan d'acord que la percepció intuïtiva es refereix només als principis de la moralitat, no als detalls. Si hi ha d'haver res innat en aquesta matèria, no veig per què no pot ser el sentiment innat de consideració pels plaers i dolors dels altres.

Si hi ha cap principi moral que sigui intuïtivament obligatori, diria que ha de ser aquest.

Si fos així, l'ètica intuïcionista coincidiria amb la utilitarista, i ja no caldria que hi hagués més baralla entre elles [...].

Si d'altra banda, com crec, els sentiments morals no són innats, sinó adquirits, no per aquesta raó són menys naturals. En els homes és natural parlar, raonar, construir ciutats, cultivar la terra, si bé totes aquestes facultats són adquirides.

1. Trieu la frase que expressa millor la tesi del text. Després, indiqueu quin és el problema que el text vol abordar.
 - a. L'utilitarisme es proposa decidir si el sentiment del deure és innat o adquirit.
 - b. Som sensibles als dolors i els plaers aliens perquè els humans tenim sentiments morals.

- c. Els sentiments morals són naturals a l'ésser humà, encara que no siguin innats sinó adquirits.
 - d. Hem d'obeir sempre la nostra consciència perquè aquesta és innata en nosaltres.
 - e. Què vol dir en el text: "obeir la meva consciència"? Doneu-ne alguns exemples.
2. Per què l'autor diu que "els sentiments morals no són innats, sinó adquirits, no per aquesta raó són menys naturals"?

6) L'utilitarisme, IV, 50-51

[...] l'únic que desitgem en realitat és la felicitat. Qualsevol altra cosa que desitgem no com a mitjà per a algun fi més enllà d'ella mateixa (i en últim terme per a la felicitat), la desitgem com a part de la felicitat, i no la desitjarem per ella mateixa fins que no hagi esdevingut part d'aquesta. Aquells que desitgen la virtut per raó d'ella mateixa, o bé la desitgen perquè la consciència de posseir-la és un plaer, o bé perquè la consciència de trobar-se'n privat és un dolor, o per les dues raons ensems; ja que veritablement el plaer i el dolor rarament existeixen per separat, sinó que gairebé sempre es troben units, i la mateixa persona sent plaer segons el grau de virtut que assoleix, i dolor per no haver-ne assolit més. Si allò no li proporciona plaer ni això dolor, no estimaria ni desitjaria la virtut, o només la desitjaria pels beneficis que pogués produir-li a ell o a les persones per qui es preocupa.

Ara ja tenim, doncs, resposta a la pregunta sobre la mena de prova que es pot oferir del principi d'utilitat. Si l'opinió que acabo d'exposar és psicològicament certa – si la naturalesa humana es troba constituïda de tal manera que no desitja res que no sigui una part de la felicitat o un mitjà d'ella –, no es pot presentar cap altra prova, ni en demanarem cap altra llevat del fet que aquestes coses són les úniques coses desitjables. Si és així, la felicitat humana és l'únic fi de l'acció humana. I el seu foment és el criteri pel qual hem de jutjar la conducta humana; d'això se segueix necessàriament que aquest ha de ser el criteri de la moralitat, ja que la part s'inclou en el tot.

1. En el text apareixen quatre característiques del concepte de felicitat. Enumereu-les i després expliqueu què vol dir en el text felicitat.
2. Quines relacions hi ha, segons Mill, entre desig, plaer, utilitat, felicitat i virtut? Abans de respondre, considereu les qüestions següents:
 - a. Hi ha prioritat dels uns sobre els altres (els uns condicionen els altres)? Com? Per què?
 - b. Es pot estimar, segons Mill, la virtut en si mateixa? Per què?
3. Mill diu: "La mateixa persona sent plaer segons el grau de virtut que assoleix, i dolor per no haver-ne assolit més". Hi estaria d'acord Hume?
4. Mill escriu: "La felicitat és l'únic fi de l'acció humana". Hi estaria d'acord? Per què? Justifiqueu la resposta.
5. Digueu quines relacions es poden establir entre els conceptes següents. Argumenteu la resposta: La utilitat en Mill i l'emoivisme en Hume.
6. Esteu d'acord amb l'argumentació que fa l'autor en el primer paràgraf a favor del principi d'utilitat com a criteri bàsic de la moral?